

Pro dosažení cílů nové vlády je potřeba změnit návrh nastavení zemědělských dotací

Otevřený dopis ekologických organizací a vědců ministru zemědělství Marianu Jurečkovi
a jeho nástupci Zdeňku Nekulovi

Vážený pan ministr
Ing. Marian Jurečka
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1

Vážený pan starosta
Ing. Zdeněk Nekula
Obecní úřad Těšetice
Těšetice 62
671 61 Prosiměřice

20. prosince 2021

Vážený pane ministře Jurečko, vážený pane Nekulo,

vláda, jejíž jste či budete součástí, má obrovskou příležitost pozitivně ovlivnit podobu hospodaření v naší zemědělské krajině, která trpí velkými problémy a je zcela nepřipravená na dopady klimatické změny. **S nadějí jsme četli volební programy koalic SPOLU a Piráti a Starostové a stejně tak i koaliční smlouvu**, které obsahují zásadní body pro zlepšení situace českého zemědělství a krajiny. Cíle, jako je vyčlenění 10 % zemědělské plochy pro ochranu biodiverzity, větší zadržování vody v krajině, šetrné užívání pesticidů a umělých hnojiv či dosažení 25 % plochy v ekologickém zemědělství, jsou ambiciózní, avšak vzhledem k rozsahu problémů zcela adekvátní.

Podoba krajiny a stav půdy jsou zásadně ovlivněny nastavením dotací ze Společné zemědělské politiky. **Je zcela jisté, že bez změny dotací nastupující vláda nejenže nedosáhne cílů, které si ve volebních programech a koaliční smlouvě vytyčila, ale zejména selže v potřebě systematicky připravit naši krajinu na stále intenzivnější dopady klimatické změny, zvrácení nebezpečného poklesu biodiverzity a v zachování nenahraditelné půdy i pro další generace.** Právě s tím musí pomoci přes 140 miliard korun, které do českého zemědělství poputují v dalších pěti letech. **Zatím jsme však z Vaší strany nezaznamenali jasný signál, že do současné přípravy evropských dotací, které se připravují právě nyní, zasáhnete.**

K mnohem efektivnější ochraně zemědělské krajiny vyzvali evropské a české politiky i vědci.¹ Současný systém zemědělských dotací byl jednoznačně identifikován jako hlavní příčina obrovského úbytku druhové rozmanitosti a ohrožení jak budoucí úrodnosti půd, tak například i kvality vod pro pitné účely. Program nové vládní koalice v tomto směru vědci vítají a jeho ambiciózní naplnění jednoznačně podporují a vyžadují.

Proto **Vás žádáme, abyste odmítli návrh Strategického plánu Společné zemědělské politiky z pera minulé vlády, která byla v potenciálním střetu zájmů, a připravili jeho**

1

<https://www.ibot.cas.cz/cs/2020/03/11/vedci-vyzyvaji-k-prijeti-opravdu-ucinnych-opatreni-pro-udrzitelnost-spolecn-e-zemedelske-politiky-eu/>

změny tak, aby bylo možné cíle nové vlády dosáhnout. Změnu zadání je třeba komunikovat ministerstvu i Evropské komisi okamžitě, před jeho odesláním do konce roku. Je jisté, že Evropská komise, která dlouhodobě kritizovala potenciální střet zájmů bývalé vlády, pochopí, že nová vláda musí mít prostor Strategický plán přepracovat a prodlouží Česku termín pro jeho odevzdání. Dle informací ministerstva zemědělství navíc Evropská komise v rámci neformálního procesu zaslala k návrhu ministerstva 60 stran připomínek, a je tedy zřejmé, že s ním není spokojena a jeho přepracování vyžaduje.

Naše organizace za dobu přípravy Strategického plánu podaly velké množství připomínek, které však ministerstvo zemědělství nezohlednilo.² Přitom o potřebě řešit výše zmíněné problémy zemědělské krajiny není pochyb. Současné dotace to nezajišťují, nový návrh však také ne. **Je potřeba zlepšit podmínky dotací tak, aby zajišťovaly skutečně udržitelné hospodaření v krajině a podpořily zemědělce v adaptaci na změnu klimatu.** Důležitým novým nástrojem ve Společné zemědělské politice jsou například ekoschémata, jejichž návrh je však daleko za ambicemi a nadějemi do nich vkládanými. Zemědělské dotace musí řešení problémů zajistit synergicky s dalšími nástroji.

Vážený pane ministře Jurečko, vážený pane Nekulo,

česká krajina a půda nepočkají. Bez změny zemědělských dotací není možné jejich problémy vyřešit. **Zajistěte, prosím, aby byl Strategický plán přepracován v souladu s koaliční smlouvou, cíli Zelené dohody a odpovědí na výše zmíněné problémy. Jinak vláda nebude v jejich řešení úspěšná.**

Jsmo připraveni projednat s Vámi naše připomínky a návrhy, které má již ministerstvo zemědělství k dispozici.

Se srdečným pozdravem,

za ekologické organizace:

Anna Kárníková, ředitelka Hnutí DUHA
Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické
Jan Korytář, předseda organizace Čmelák - Společnost přátel přírody
Jiří Malík, předseda spolku Živá voda, z. s.

za české vědce a signatáře [výzvy ke změně Společné zemědělské politiky](#):

prof. RNDr. Pavel Kindlmann, DrSc., Mezivládní platforma pro biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES) při OSN
prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc., Ústav výzkumu globální změny AV ČR
prof. Mgr. Jiří Reif, Ph.D., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
RNDr. Petr Petřík, Ph.D., Botanický ústav AV ČR a Platforma pro krajinu